

ANONIM 3

NARODZINY RUCHU OPORU W GETCIE WARSZAWSKIM

Jeszcze przed morderczymi akcjami niemieckimi żydowski aktyw społeczny prowadził w getcie warszawskim robotę konspiracyjną. Działy tutaj mimo straszliwego terroru wszystkie niemal partie polityczne i kierunki ideowe. Ukazywały się pisma podziemne, istniała sieć nielegalnych szkół i instytucji kulturalnych. Rozgałęzioną pracę prowadziło zorganizowane przez dr. E. Ringelbluma Centralne Archiwum Żydowskie, które zebrało dużo dokumentów tudzież reportaże, opracowania itd.

Gdy zaczęły nadchodzić alarmujące wiadomości o masowym mordowaniu Żydów w Wilnie, Słonimie, Baranowiczach oraz o gazowaniu Żydów w Chełmie, w getcie warszawskim zaczyna brać górę kielkująca już dawniej idea zbrojnego oporu. Powstają pierwsze grupy bojowe przy organizacjach młodzieży.

W wyniku odbytych z inicjatywy PPR w końcu lutego 1942 roku narad z sowieckim spadochroniarzem Andrzejem Szmidtem, w których wzięli udział przede wszystkim przedstawiciele Poalej Syjonu (Lewica), następnie reprezentanci Haszomer Hacair, Poalej Syjon (C.S.) i Droru, zostaje utworzony w marcu 1942 Żydowski Blok Antyfaszystowski. Głównym jego celem było wyszkolenie jednostek bojowych do walki z faszyzmem oraz zorganizowanie pomocy dla jego ofiar. Organizacja zaczęła wydawać gazetę pt. „Der Ruf” (Wezwanie).

Jakoż po krótkim czasie powstaje sieć piątek bojowych, do których garną się rzesze młodzieży, setki robotników i ludzi pracy. W tych warunkach wydziałowi wojskowemu Bloku Antyfaszystowskiego na czele którego stali: A. Szmidt, Josef Kapłan, Mordechaj Tenenbaum, późniejszy komendant ŻOB w Białymstoku, Fiszelson i Hersz Land, udało się stworzyć na zasadach najsurowszej konspiracji dużą liczbę piątek bojowych. Jednakże z powodu totalnej izolacji getta nie udało się nawiązać poważniejszego kontaktu z Polską Podziemną. Uniemożliwiło to zakup nie tylko broni, ale także odpowiednich podręczników. Mimo to jednak piątki bojowe Bloku Antyfaszystowskiego przechodzą przeszkolenie wojskowe i one to w czasie powstania kwietniowego złożą dowody męstwa i bohaterstwa.

W dobie pierwszej akcji wysiedleńczej w getcie warszawskim (22 lipca – 21 września 1942), która odbyła się przy bierności sterroryzowanej, zmaltretowanej i zdemoralizowanej

strachem i głodem ludności żydowskiej, do masowej walki nie doszło. Wśród ogółu ludności żydowskiej bowiem, idea czynnego oporu nie była popularna. Hamowało wolę walki zbrojnej wśród szero... [tekst urwany].